

מכות כדת

יש ימעון ברזילי, ראש ישיבת מיסכר-יעקב שבבני-ברק, עמד השבוע על דוכן העדים וכפר בכל ה' אשמות נגדו. כל מה שרציתי זה לבייש את הנער, לכן סטרתי לו ליד כל התלמידים, הסביר המנהל, הנאשם בתקיפת תלמיד בן 12. הנער, הסביר המנהל החרדי, הוא בעייתי במיוחד, ואני רואה בו אתגר חינוכי. אמו של הנער העידה, מטעם התבי

אומנות שלמה, מלאכה שיש ללמוד אותה על בוריה. למשל: כמה מכים. לא יכה אותו המלמד מכת אויב אכזר, לא כשומים ולא במקל, אלא ברצועה קטנה. (הדגשה במקור). אפילו הגאון רבי שלמה ווינה, אבי בית-הדין של ישיבת זיכרון מאיר, פסק שלאכות במקל (מותר) רק לצור רך גדול. אבל יש יוצאים מן הכלל. המה-רש"א אומר: על קללה ושבועה וכזב

הקדושה ובסיפרי הנביאים והכתובים מפוזרים כללי החינוך בצורה פשוטה וכרוכה ביותר. כל אדם יכול להתנהג עליפי כללי החינוך התורתי ומובטח לו שיצליח. אין כל צורך בלימודים אונברסיטליים. הפסיכולוגיה, המתממרת החרדור לניכסיה הנפש ולמצוא הסבר לכל מעשה, ואגב כך להצדיקו, גורמת לעושה הרגשת צידוק על מעשהו הרע (שהרי מעשים טובים אינם זקוקים לפסי

כולוגים ולהשקפות פסיכולוגיות). וזוהו היא מעוררת המשך המעשים הרעים. כאשר התינוק בוכה, מבקשו סוכריה, ואנו מרחמים עליו ומונעים ממנו צער על-ידי מילוי בקשתו, באותו רגע לימדנו אותו שהוא יכול להשיג כל יצרנו מאיתנו. האם זה טוב? האם לא יצמח בן סורר ומורה על רקע כזה? מניין לנו שהקטן זקוק כל הזמן להרגשת נעימות וסיפוק? אולי מחיר תכה אותם במכות אכזריות ולא תרחם עליהם כלל, כי חס ושלום בקילקול הבנים ייענשו אב ואם מאוד. גם לא בכל גיל מותר להכות. תלמיד בן חמש, המסרב ללמוד, יש לשלול אותו במילים רכות. עד גיל 12 מותר להכותו ברצועה האמורה, ובגיל מאוחר יותר, כפי שקבע רש"י, "יורד עימו לחייו, לררותו ככוח ברצועה ובחוסר לחם". מהם הפשעים שעליהם מכים? כרי

הילדים בחינוך החרדי נתונים למישור אכזרי של עונשי-גוף - אין לפתח בתלמידים עצמאות, אלא הנענה! קובעים הרבנים

שאינו עליה פיקוח ממלכתי, נוהגים עד היום עונשי-גוף.

רצועה קטנה

אחד מסיפרי העזר החביבים על מתכנים חרדיים הוא שכתב והענין שה בחינוך (ועל-פי מקורות מתורת הקודש), שהופיע לפני שלוש שנים בבני-ברק, מחברו - מאיר באאמור אליהו הכהן זצ"ל מונק - קבע את הכללים החינוכיים הבאים:

עבר, לכפר על חטאו. (ב) על העתיד, למען לא יוסיף לשנות באיוולתו. (ג) הכאה לתלמיד טוב, למען ישתפר עוד יותר, וזו דרגה מאוד גבוהה בחינוך. לאלימות המורים צריכים להיות, כמובן, כללים ברורים וקבועים. זו

שירצו ללמוד, על לשון הרע, על רכילות, על גניבה, על חבלה, על ניכול-פה ועל שמירת-המצוות. בעצם, יש להכות גם אם אין כל סיבה נראית-לעין, וגם אם התלמיד לא עשה כל דבר רע. קובע הרב אליהו דסלר: "טועים החוקרים החדשים, החושבים שאדם נברא בלי מידות, כבר בעובר יש אינסטינקטים רע, וטועים החוקרים הסבורים שצריך לפתח עצמי אות בילדים. הנכון הוא שיש לפתח הנענה בתלמיד".

ועוד צימק ממישנתו של דסלר: סיפר לי בן-דודי, ר' יוסל, שאהא שומע חד הספרים הקדושים, כי אם הבן שומע להוריו, ראוי למצוא עילה למען הכותו, על כל פנים קצת".

מסכם המחבר, מאיר מונק, את עיקרי התורה הסאריסטית: "החינוך קדם לפסיכולוגיה. בתורה

בתנו לפעמים להעציבו - להכעיסו עלידי אימילוי רצונו. והרי הנביא מבקר את דויד המלך על שלא העציב את אדוניהו... שלא רידהו ביסורין ולא גער בו, ולפיכך יצא לתרבות רעה..."

קוטב מרי

לי פחות נחמה אחת קטנה יש להם, לנערים הנאנקים תחת פרי גולם של המורים החרדיים - מי"ז בתמוז ועד ט' באב, במשך שלושה שבועות בשנה, אסור להכותם. הסיבה לפי מיטב עולם האמונות השפלות, היא אסטרוטולוגית: התבאר בתלמוד שאין מכין אותם בתקופת תמוז, מתוך ששולט בו קוטב מרי (מתוך פירוש רש"י מאירי לבבא בתרא כ"א).

גזר נוימן

לא ידעתי שכאב כזה אפשרי!

(המשך מעמוד 14)

פניו נמלאים כאב עצום. וכל מה שהוא רוצה זה שתעזוב את החרד ותעזוב אותו במנוחה.

למה לא קיבלת את תפקיד יור, האגודה למען החייל?

תשאל את רבין; זוהי גסות-רוח ונכזות שאין גדולה ממנה. איך בכלל הוצע לי התפקיד? זמן מה אחרי הבחירות באו אליי כהן-אורגד ופת ושאלו אותי, אולי אני רוצה לנהל את מיטפל הפיס את את הבנק לפיתוח התעשייה. אני מכין שההצעה באה עם ברכתו של שמי. אמרתי שאני מוכן.

אחרי איזה זמן נתתי למישרד-הביטחון, שם יש לי עדיין ידידים, וכמה חברים אמרו לי: "מוטק'ה, המצב באגודה למען החייל לא הכי-משמח. אולי תקבל את התפקיד" אמרתי: נחשוב.

כשהתחילו להתגלגל דברים, הבנתי שמשתי ההצעות שקיבלתי מהכהן-אורגד ומפת לא ייצא כלום. אז טיפלנתי לחיים ישראלי ואמרתי לו: "אני מקבל את האגודה". הוא שמח מאוד והודיע למישה ארנס, שעדיין היה שר-ביטחון, והם סיכמו את הנושא. מישה אינטליגנט, בן-תרבות, בלי מרכאות, לפני שעזב את התפקיד, התקשר לרבין ואמר: "יצחק, אני מתכוון למנות את ציפורי כ"ור האגודה למען החייל". ענה לו יצחק רבין: "עכב את המינוי עד שאבוא למישרד".

יפה. כנס רבין למישרד, עבר איזה זמן, אני לא שומע כלום. ביקשתי פגישה עם יצחק רבין - אנחנו כל השנים בחסים של שלום-שלום - ואמרתי לו: "יצחק, מה קורה? יש הבטחה של ארנס. אתה מכבד אותה או לא?" ענה: "יש עלי לחצים. תן לי כמה ימים לכדוק את הנושא".

יפה. כשיצאתי ממנו, כתבתי לו מיכתב ובו אמרתי: "אתה יודע את הנסיבות שבגללן אולצתי להסכים לתפקיד זה. רצ"ב העתק ממיכתבו של שר-הביטחון לפני, מישה ארנס. שבו הוא מסכם אתי שאקבל את התפקיד. אני מקווה שתכבד את הרסכם".

עבר זמן - שום דבר. נו, שוב פעם עונה לי יצחק רבין: "תן לי כמה ימים, אני נמצא ללחצים". עברו כמה ימים, שוב פגישה, והוא אומר לי: "שמע, מישה בעצם לא התחייב לך בריוק". אמרתי לו: "איך אתה אומר דבר כזה? גם ריברתי איתו וגם יש בידי מיכתב".

ביקשתי הפסקה בפגישה, יצאתי החוצה וביקשתי בטלפון את מישה. אמרתי לו: "מישה, מה הסיפור, אתה מכחיש לרבין שהתחייבת לי?" אומר לי מישה: "לא דובים ולא יער".

אמרתי למוכרות שיעבירו את השיחה לרבין. רבין קיבל את השיחה, ואחריה אמר: "תן לי עוד כמה ימים".

עברו כמה ימים וקראתי בעיתון שהוא מינה את נבו. כתבתי לו מיכתב שיום אחד עוד יהיה מיסמך לעם ישראל.

הסתפקת במיכתב? לא. כשראיתי את החוכמות עם רבין, ביקשתי פגישה עם פרס. אמרתי לו: "שימעון זה הסיפור, ואני חושב שזה לא הוגן." או הוא אמר שהוא יטפל בנושא.

יכול להיות שבצעם הד עובדה שהלכת לפרס קוממת את רבין? כל החכמים אומרים לי את זה, אבל לא יכולתי לעבור על העניין בשיטתיה. **זהנה, מי שמצא לך לבסוף תפקיד הוא דווקא אלי לנראו, איש של שרון.** אלי לנראו הוא ראשית כל איש של אלי לנראו, וכשיש לו מה להגיד לאריק שרון, הוא מתוכח איתו ואומר לו את דעתו. יום אחד, בישיבת הנהלת תנועת החרות, הוא בא אלי ושאל אותי: "מוטק'ה, מה קורה?" אמרתי לו: "מה קורה?" או הוא אמר: "שמע, יש לי הצעה בשבילך. בעיריית הרצליה יש

שטח בן 2,400 דונאם, שמשתרע מהקאנטרי-קלאב עד לאכריה. צריך לפתח אותו, לבנות מרינה. מה רעתיך לנהל את הפרוייקט?" אמרתי: "תן לברוק".

ברוקי עם כאלה שעברו עם אלי קודם, כולל אחד החברים הכי טובים שלי, שעבר עם אלי נשקם. והו - מחר אני מתחיל.

ולא מתחשק לך להישאר קצת ולפתח את ביתך החדש? מתחשק ועוד איך! יפה פה, לא? את יודעת, המקום נקרא על שמו של יוסף ספיר, שהיה פעם שר-המיסחור-התעשייה ונשיא המפלגה הליברלית וחבר-כנסת.

או איך אתה מגיע לישוב הזה?

הישוב קשור להתאחדות-האיכרים. איכרים שיש להם מטעים וכרמים החליטו להקים את הישוב, וכשהייתי בצבא, ביסדהעצמות לפני שמונה שנים, עשינו עליה לרגל של כל המתיישבים העתידיים, ואז הנושא התחיל להשק בנגלגלי הביוורקרטיה, עד שסוף-סוף הצלחנו לעלות עליו. יקומו פה 420 יחידות-דיור.

מי התושבים שיהיו ב"י ישוב?

המיספר הגדול ביותר הם בעלי מטעים. השאר פריילאנסרים, כמני, אנשי מיטרה, צבא, רופאים - חבורה טובה. קיבלו המלצות ועברו ועדה. לחלק מאנשים איפשרו לקנות ארמות ולהפוך לחקלאים.

גם אתה תהפוך חקלאי? אני לא. אני מהקבצנים. חקלאי מקבל מיגרש בין רונאם וחצי לשניים. קבצן כמוני, שאין לו כסף לרכישת ארמות, מקבל 1000-700 מטר. גם הבן של אחי היה צריך לגור כאן, רב טרן אהוד בן-אמית, אלא שהוא נהרג לפני שלוש שנים. בני, שיכרל לחיים ארוכים, יצטרף אליי עם האשה והנכדים. האמת? אם הייתי יודע כמה צריך להשקיע, לא הייתי נכנס. אין לי כל-כך הרבה כסף.

אפשר לדעת כמה כסף עלה הבית?

ללא ערך מוסף, 90,000 דולר. חוץ מזה, צריך להשקיע 30-25 אלף דולר לתשתית ציבורית. האדמה היא חכורה, ארמת מינהל.

את יודעת כמה קשה היה לגמור עם הבית? יש בארץ כזה מוסר עבודה, נושה ממש.

חזין מומך יש בישוב עוד אנשים ידועים?

כן, מפקד מרחב תל-אביב של המשטרה, גבי עמיר, ותת-אלוף מנחם עיני, ויש בוודאי אחרים. אני, אגב, יורד ועדת-התרבות של הישוב.

זה שאתם בסך-הכל הי משפחה השלישית המתיישב בת בכרמליוסף ובבר יש לכם טלפון בבית - זה מפני שהיית שר-התיקשורת?

זה בגלל קריטריונים שקבעתי לפני שלוש שנים. שלכל ישוב חדש יהיו כבר מהתחלה עשרה טלפונים. אבל אני לא אכזיש, שכשתיכננו את המקום, הביאו בחשבון שאני שר ושיהיה לי טלפון, וכך גם בנו את התשתית.

איך זה שבחרת להתיישב דווקא בתוך הקו הירוק, ולא ב"י אחד הישובים החדשים בשטח ח"ם?

ארץ-ישראל בעיני היא אחת, מהירדן, ואחרי שהתפשרנו עד הים, למרות שאני שר, שתי גדות הירדן למען האמת, הייתי רשום בישוב חדש שאמור היה להיקרא גבעת-אהוד, על שם בן-דאחי. אחר כך שינו את השם. אבל ראיתי שיש שם ויכוחים עם הערבים על ארמות, ואני לא רוצה להיות במקום שיש בו מלחמות.

ומה עם האידיאולוגיה של ישוב ארץ-ישראל?

מה את מדברת אידיאולוגיה? כל האידיאולוגים הגדולים עוד לא העי בירו את משרדיהם לירושלים! או לפני שנצא לקדש מקומות אחרים, מוטב שנקדש קודם כל את ירושלים.